

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Razred 72 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Marta 1930.

PATENTNI SPIS ŠT. 6869

Société Schneider & Cie., Paris, Francija.

Regulačni sistem za tempirana užigala.

Prijava z dne 30. aprila 1929.

Velja od 1. oktobra 1929.

Zahtevana prvenslvena pravica z dne 3. maja 1928. (Francija).

Znan je že regulator za tempirana užigala, ki dopušča v svrhu kotnega premikanja užigalnega obroča, premičnega z ozirom na fiksni znak projektila, izpremenljivo glede na strelno daljavo, regulačno telo, kjer je nameščena nasajevalna škatla, katere rotativni element, kamor pride premični obroč, se premika s pomočjo strežaja za vrtenje imenovanega obroča, dokler se nasajevalna škatla ne sreča z odbijačem ki se premika s pomočjo drugega strežaja v funkciji regulacije, ki naj se doseže.

Pri tem regulatorju se je doseglo kotno premikanje gibljivega obroča potom usaditve projektila z nasajevalno škatlo v notranjost regulačnega telesa, instaliranega na fiksnem mestu na lafeti ali drugačni prikladni opori, pri čemur tvori regulačni odbijač premični organ v notranjosti regulačnega telesa. Upravljanje tega regulatorja, kakor tudi upravljanje drugih sličnih, ki dopuščajo kotno premikanje gibljivega obroča potom usaditve projektila v regulačno telo, zahteva ker mora premični obroč imeti primerno odpornost — proti premakanju — razvijanje znatne sile; kajti ako bi zmanjšali trenje, ki ga je treba premagati v svrhu premikanja gibljivega obroča, bi tvegali nerednosti o nepravem času.

Pričujoči izum se nanaša na regulator, dopuščajoč na znani način v svrhu kotnega premikanja gibljivega užigalnega obroča regulačni trup, kjer je nameščena nasaje-

valna škatla, katere rotativen element, kamor pride imenovani obroč, se premika, dokler se škatla ne sreča z odbijačem, ki ga premika drug strežaj v funkciji regulacije, ki naj se doseže. Novi regulator označuje to, da omogoča rotacijo nasajevalne škatle z znatno večjo efektivno silo, uporabljeno pri tej škatli, pri enakem naporu, kateremu je poverjeno upravljanje. V to svrhu je regulačni trup v smislu izuma pričlenjen okrog osi, vrteče se na lafeti, na municiskem vozu ali poljubni drugi prikladni opori, na kateri je pritrjen zopčat sektor. Vrtenje regulačnega trupa, katero more strežaj doseči s tem, da deluje na projektil blizu vrha slednjega ali vrha nabojne puše, v slučaju, da se rabijo naboji, povzroči rotacijo premičnega užigalnega obroča s tem, da se odvija zobčasti venec ki je spojen z rotativnim elementom nasajevalne škatle po zopčastem sektorju, pričlinjenem na tečaju regulačnega trupa. Odbijač za ustavljanje te škatle nosi zopčat sektor, prosto montiran na isti osi, pri čemur ta sektor prejema svoje premikanje na znani način s posredovanjem, ki jo obvlada naprava za kazanje strelne daljave.

Različne izvedbene oblike izuma so primeroma predočene na priloženi risbi.

Slika 1 kaže v celotnem narisu novi regulator, montiran na lafeti, s transmisijo za pogon regulačnega odbijača potom znane uredbe za kazanje strelne daljave. Sl. 2 je

odgovarjajoči floris. Sl. 3 kaže v podolžnem prerezu v večjem merilu vrteči se regulačni trup, pri čemer je prerez narejen po ravnini, ki gre skozi os projektila in skozi os tečaja. Sl. 4 je delni prerez, ka-žoč napravo za pričlenitev regulačnega trupa na njegovem tečaju. Sl. 5 je prerez, sličen onemu na sl. 4, kažoč zacepne elemente v speti legi, dočim jih kaže sl. 4 razpete pod sunkom projektila. Sl. 6 je delni shematični floris po 6—6 slike 3, kažoč elemente nasajevalne škatle, v katere oprijemata fiksni oziroma premični užigalni obroč užigala. Sl. 7 je odgovarjajoč razvit delni in shematični prerez po črti 7—7 slike 6. Sl. 8 in 9 kažeta v podolžnem oz. čelnem narisu izvedbeno obliko novega regulatorja, napravljeno v svrhu adaptacije na municijskem vozu. Sl. 10 je floris odgovarjajoč sliki 8. Sl. 11 je prerez po črti 11—11 slike 8.

Na teh različnih slikah označa A regulačni trup, pričlenjen s koncem nasprotnem njegovemu uslju okrog osi B, pritrjeni na opori C, ki je sama pritrjena v izvedbeni obliki po slikah 1—5 na lafeti, dočim je v primerih slik 8—11 pričlenjena pri C¹ k municijskemu vozu E. Na tej opori C je prirejen zopčat sektor E, s katerim je v vprijemu zopčasti venec g, ki ga nosi rotativni element G nasajevalne škatle, ki jo ima regulačni trup A. Regulačni trup A nosi pomolj a, določen, da sreča odbijač h, kateri je napravljen na zopčatem sektorju H, prosto montiranem na fiksni osi B. Gibljivi element G nasajevalne škatle je opremljen na znani način z vencem J z zopčastimi nastavki i (sl. 3, 6 in 7) za vprijem ostroge j premičnega užigalnega obroča J užigala, dočim nosi fiksni element A¹ nasajevalne škatle spredaj moleče zopčate nastavke a¹ za vprijem fiksne ostroge j¹ užigala. Ostrogi j in j¹, kakor kaže sl. 7, imate obliko trapeca, ki kaže veliko osnovico na zunanji strani in gre lahko med odgovarjajoče zopčaste nastavke i in a¹; presledek med temi ima odgovarjajočo trapezoidalno obliko. Sektor H, ki nosi odbijač h je nameščen tako, da se poganja pri funkcioniranju regulacije, ki naj se doseže, s pomočjo polža K, ki dobiva svoje gibanje potom primerne transmisije od kazalca strelnih daljav L poljubnega znanega tipa.

V mirujočem položaju se regulačni trup A v primerih slik 1 do 5 opira potom pomola a² na odbijač c opore C. Pri svojem gibanju se more voditi po rebri c¹ opore potom rebra a² z odgovarjajočim profilom. Dokler ne pride noben projektil v nasajevalno škatlo regulatorja, drži vzmetni zapah M—m, ki je voden v puši a¹ imenovanega regulačnega trupa, slednjega v zacepu s

pomočjo zapone kljuna M¹ v izdolbini b¹, narejeni na fiksнем delu, na primer na kraku B¹, pritrjenem na osi B.

Da se poslužimo regulatorja, vlaknemo projektil v regulični trup tako, da spravimo ostroge j¹ in j med zopčaste nastavke a¹ oziroma i nasajevalne škatle, pri čemur se sprijem izvrši z večjo lahkoto radi oblike ostrog in odgovarjajočih nastavkov. Ta usaditev povzroči sunek na zapahu M—M¹ in dovede do odpetja poslednjega.

Ko je strežaj predhodno privedel odbijač h v željeno lego, odgovarjajoč izbrani strelni daljavi, deluje drug strežaj, ki je vsadil projektil v svrhu njegove namestitve v nasajevalno škatlo in v svrhu odpetja zapaha M—M¹, na zunanji konec nabojne puše, da spravi v vrtenje premični obroč J potom odvijanja zobovja g premičnega elementa G na fiksнем zopčastom sektorju E. Regulacija je dovršena, ko pomolj a regulačnega trupa zadene ob odbijač h sektorja H. Razumljivo je, da se sila, ki se mora izvajati, da se zavrti premični obroč J, doseže s lahkoto potom krepkega vzvodovega kraka, ki ga daje dolžina naboja.

Ko se je tako izvedla regulacija, strežaj prelegne projektil iz regulatorja in ga more takoj poriniti v top.

Čim je regulator prost, se v večini slučajev privede zopet v izhodnu lego vsled delovanja lastne teže, ker ga lega, ki odgovarja največi strelni daljavi, more privesiti le blizu navpične lege; ta povratek pa je v ostalem primerno zaviran, na primer s pomočjo usedbe, ki je predočena na sl. 1. Ta uredba more imeti, kakor kaže slika, votel bat N, ki je pričlenjen na podaljšan a² regulačnega trupa A in je premičen v cilindru O, ki se vrti na fiksнем delu n, pr. na lafeti. Na dnu cilindra je pritrjen profiliran protidrog P, vlaknjen v votli bat N skozi preponsko steno n. Cilinder O in votli bat N sta oba polna tekočine. Med regulacijo se bat N izvlači iz cilindra O in s tem izriva tekočino iz vollega bafa v predel, ki nastane v cilindru, pri čemur se vrši odtok tekučine prosto v razmerju pomejanja prereza profila protidroga P. Kadar se regulator vrača v izhodno lego, se pretakanje tekočine nasprotno duši, ker se preponska stena n postopoma postavlja pred naraščajoči prerez protidroga P. Da se olajša povratek regulatorja v začetno lego, namestimo, izhajajoč iz vertikalne ali tej bližnje lege, v vollem balu vzmet Q, čije en konec je pritrjen pri q k protidrogu; dočim je drugi konec vzmeti prost in se nahaja v primerni razdalji od preponske stene n, kadar je regulator v mirujočem položaju. Pričenši z izvesno dvignjeno lego regulatorja A, odgovarjajočo do-

ločeni strelni daljavi, se prosti konec vzmeti Q sreča s prepono tako, da je imenovana vzmet slisnjena v vsem delu regulatorjeve polji med vertikalo in primerno izbranim naklonom.

Ko je bila vzmet Q z ozirom na izbrano strelno daljavo slisnjena tekom regulacijske operacije, se odjenjanje te vzmeti pridruži delovanju regulatorjeve teže, da se poslednji privede zopet v začetno lego, kakor hitro se je projektil vzel iz regulatorja.

V primeru slik 8 do vključno 10 je regulator prilagoden municijskem vozu E. Na opori C, pričlenjeni pri C' k vozu, je napravljena na eni strani os B za pričlenitev regulašnega trupa in sektorja H, ki nosi odbijač h; ta opora nosi, kakor v prejšnjem primeru, sektor F, na katerem se odvija premični element G nasajevalne škatle. Na isti opori je montirano kazalo strelnih daljav L kakor tudi transmisija med poslednjimi in sektorjem, ki nosi odbijač; celotna naprava se da radi pričlenitve v C' za pot zaklopiti v notranjost municijskega voza E.

V porabni legi se more opora C pripeti s posredovanjem dioga R na osi s kljuko, nameščeno na oporni nogi E' municijskega voza, kakor kaže sliki 8 in 9.

V tem primeru se more rotacija premičnega užigalnega obroča, kakor v prejšnjem primeru, omejiti potom sprečanja z odbijačem h, more se pa doseči reguliranje tudi s tem, da se doseže sopotegnjenje premičnega užigalnega obroča, potom premikanja odbijača, z drugim besedami projektil se mora v svrhu regulacije premikati v eno ali drugo smer. Ako izhajamo na primer iz začetne lege slike 8, moremo privedi projektil v različne lege, premikajoč ga v smeri kazalcev ure, in sicer za raztoče strelne daljave; toda ako izhajamo iz kake vmesne lege, se more izžigalo regulirati poljubno za večjo ili manjšo strelno daljavo, premikajoč projektil v smeri kazalcev ure ali v nasprotni smeri, in sicer ne da bi bilo treba privedi regulator zopet v začetno ishodno lego.

Uredba za kazanje strelnih daljav se bo mogla na znani način izpopolniti s korekcijsko napravo.

Patentni zahtevi:

1. Regulator za tempirana užigala, ki ima v svrhu kolnega premikanja užigalnega o-

broča, gibljivega napram fiksnemu znaku projektila, katero premikanje je izpremenljivo glede na strelno daljavo, regulačni trup, v katerem je nameščena nasajevalna škatla, katere rotativen element, v kalerega prime gibljivi obroč, premika strežaj v svrhu zavrtitve imenovanega obroča, do srečanja imenovane škatle z odbijačem, ki ga premika drugi strežaj, ki izvršuje zaželeno regulacijo, pri čemur je regulator označen s tem, da je regulačni trup (A) pričlenjen okrog osi (B), pritrjene na lafeti, na municijskem vozu ali na katerikoli drugi prikladni opori (C), na katero je pritrjen zopčast sektor (F), nakar zasukanje imenovanega regulačnega trupa povzroči, za zavrtitev gibljivega užigalnega obroča, odvijanje zopčastega venca (g), solidarnega z rotativnim elementom (G) nasajevalne škatle; nadalje označen s tem, da je ustavljalni odbijač h, ki omejuje zavrtitev nasajevalne škatle, nošen od zopčastega sektorja (H), ki je prosto montiran na fiksni osi regulačnega trupa in dobiva svoje premikanje na znani način s posredovanjem transmisije (H—K), ki jo upravlja uredba za kazanje strelnih daljav.

2. Izvedbena oblika regulatorja po zahtevu 1., označena po zacepu med regulačnim trupom (A) in nekim fiksnim delom, ki je narejen na njegovi osi ali ki da srednja nosi, pri čemur ima ta zacep organ, kakor na primer vzmetni zapah (M—m), ki se da izpahčiti pod vplivom sunka užigalnega telesa, vsajenega v imenovani regulačni trup in ki je normalno držan v izdolbini (b'), ki more biti prirejena v kraku (B'), nasajenem na imenovani osi.

3. Izvedbena oblika regulatorja po zahtevu 1., pri kateri se regulačni trup, ki se premika potom rotacije okrog svoje osi, v svrhu regulacije užigala, avtomatično privede zopet v izhodno lego pod učinkom svoje teže, eventuelno kombiniranjem z učinkovanjem vzmeti (Q), napete tekom izvršitve regulacije, pri čemer se more ta povratek zavirati po kombinaciji vzmeti z zavoro, n. pr. hidravlično, pri čemur je vzmet v tem slučaju položena v votel bat (N), premičen na profiliranem prolidrogu (P), ki nosi eno od oporišč vzmeti, dočim je drugi konec vzmeti prost in jo volti bat sliska šele počenši z določeno dvignjeno lego regulatorja.

Podstatou návrhu je, aby se zjednotila působnost
 řízení, zejména v oblasti, která se týká celkové
 politiky. Všechny tyto otázky budou řešeny
 v rámci jedné instituce, což umožní lepší koordinaci
 a efektivnější řízení. Navržená úprava zahrnuje
 zejména změny v oblasti řízení, které jsou
 nezbytné pro dosažení cílů Evropské unie.

Účelem tohoto návrhu je zvýšit efektivitu řízení
 a zajistit, aby všechny relevantní orgány byly
 dostatečně informovány a koordinovány. Tato
 změna je nezbytná pro dosažení cílů, které
 stanovila Evropská unie. Navržená úprava
 zahrnuje zejména změny v oblasti řízení, které
 jsou nezbytné pro dosažení cílů Evropské unie.

Fig. 1.

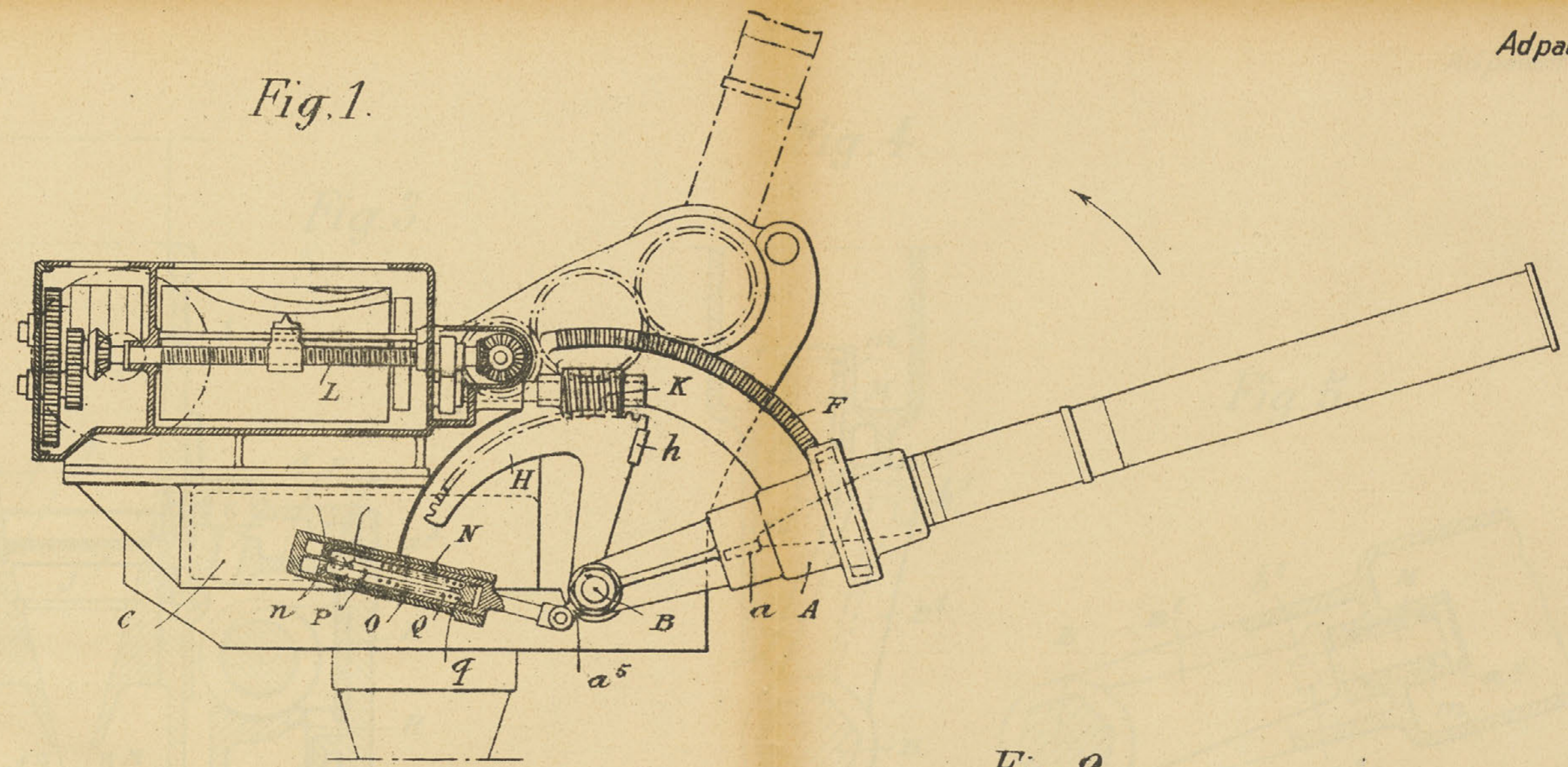

Fig. 2.

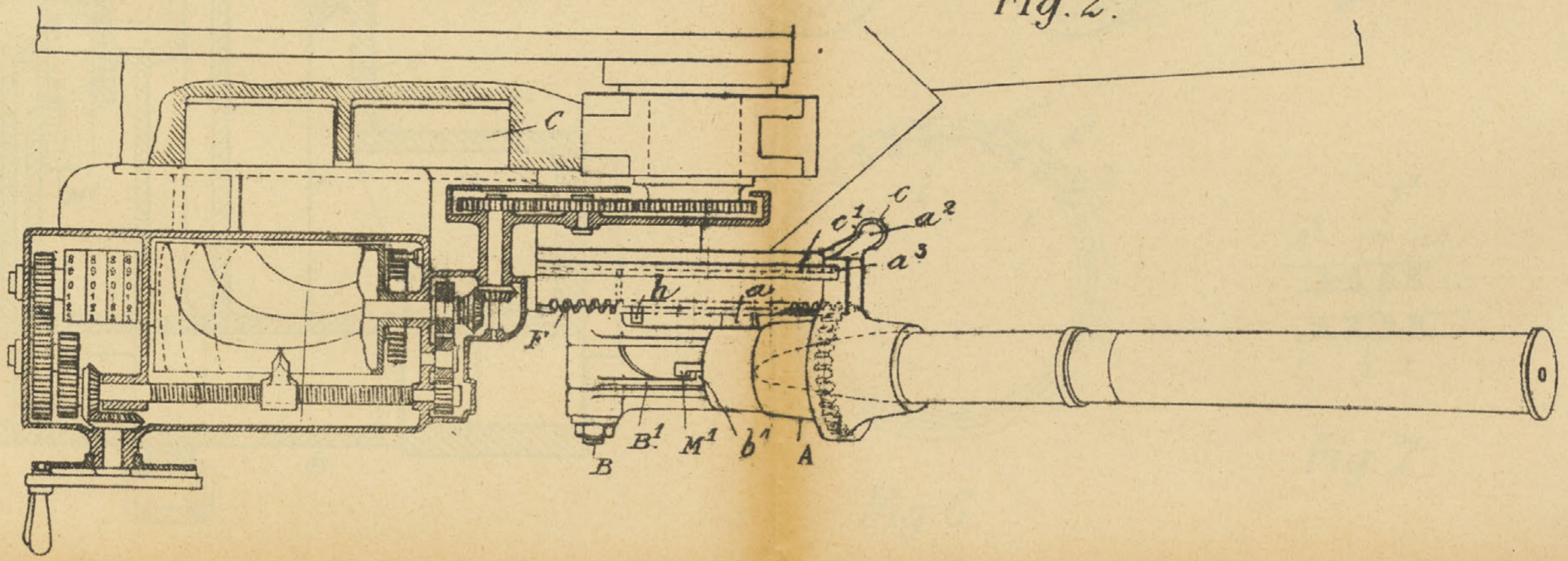

Fig. 3.

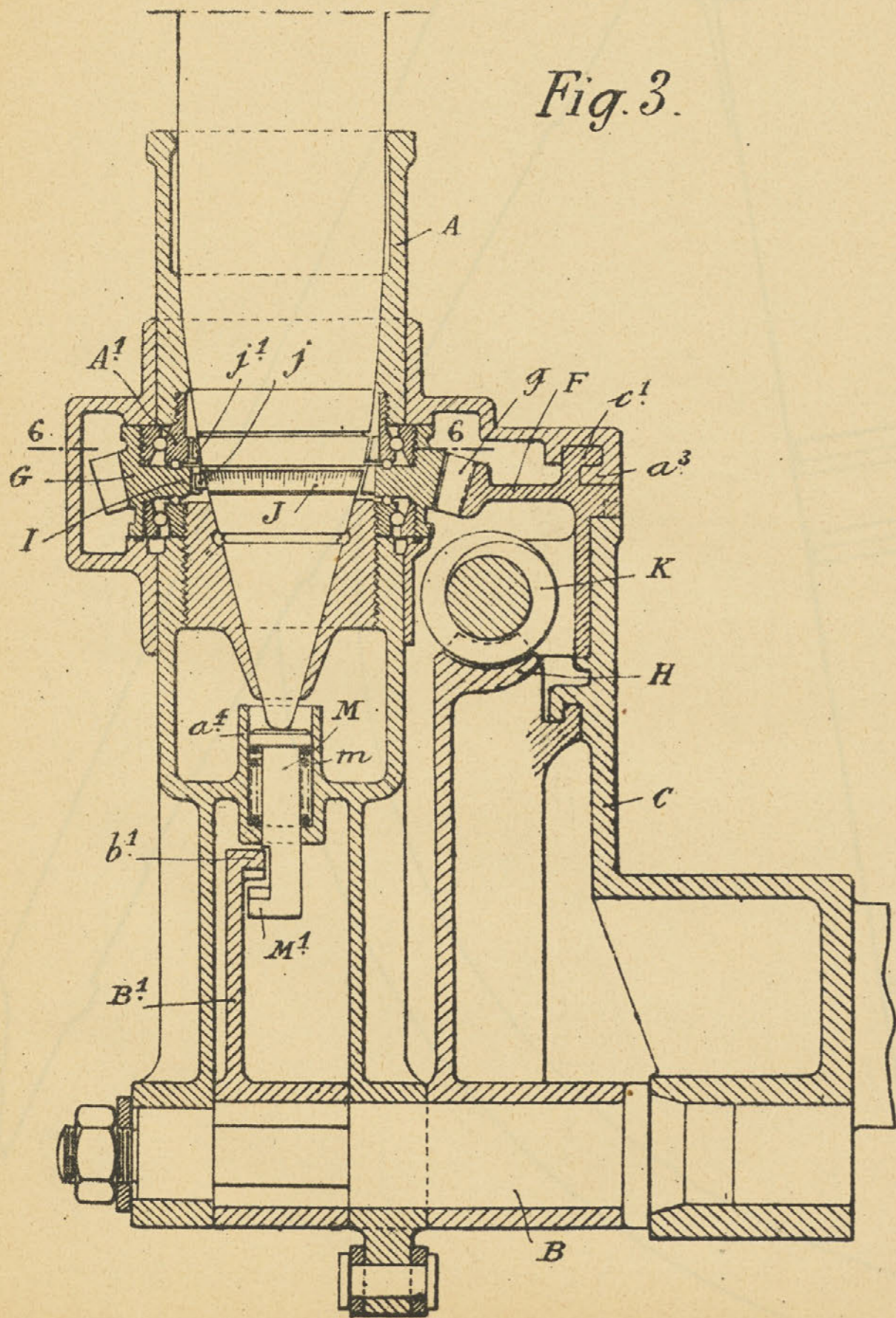

Fig. 4.

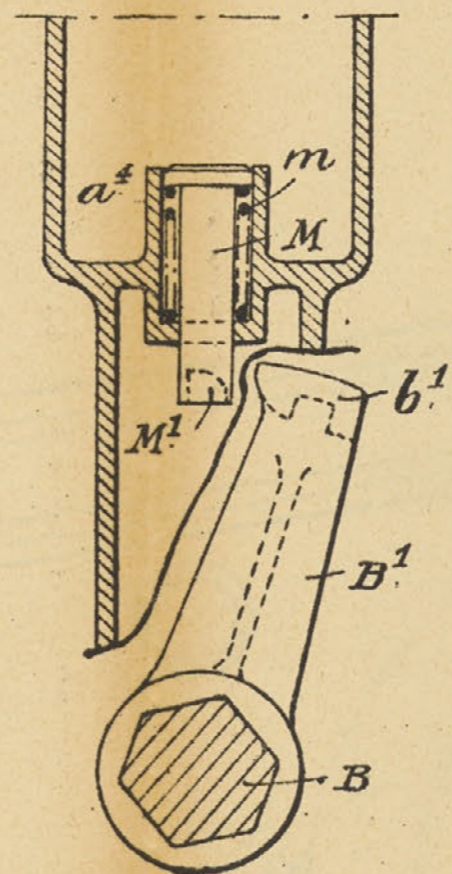

Fig. 5.

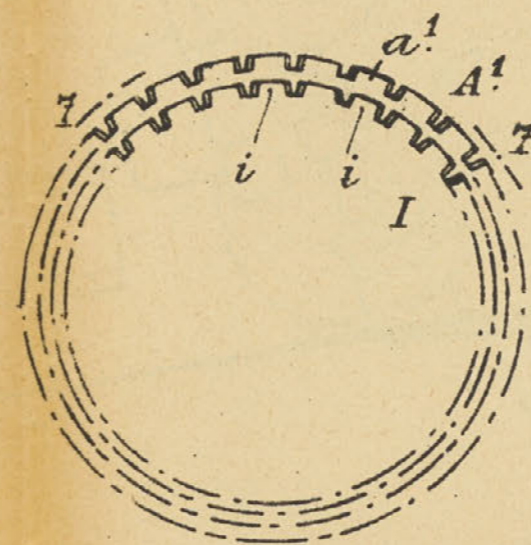
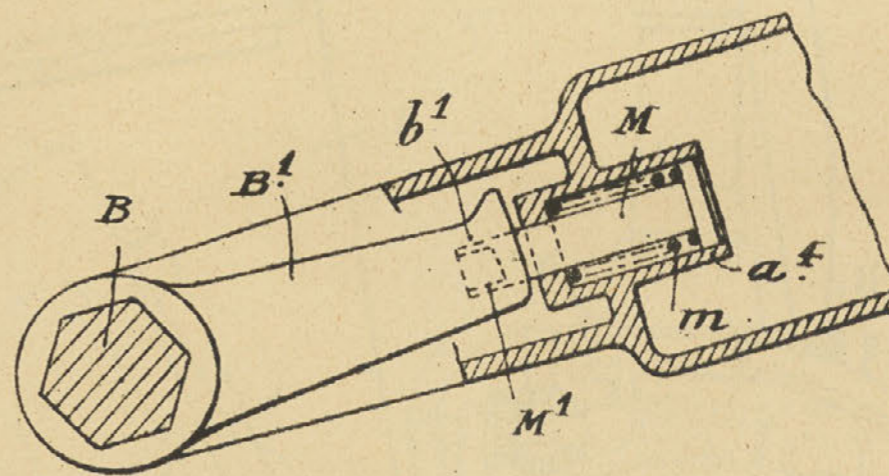

Fig. 6.

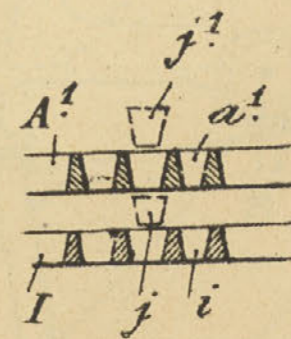

Fig. 7.

Fig. 8.

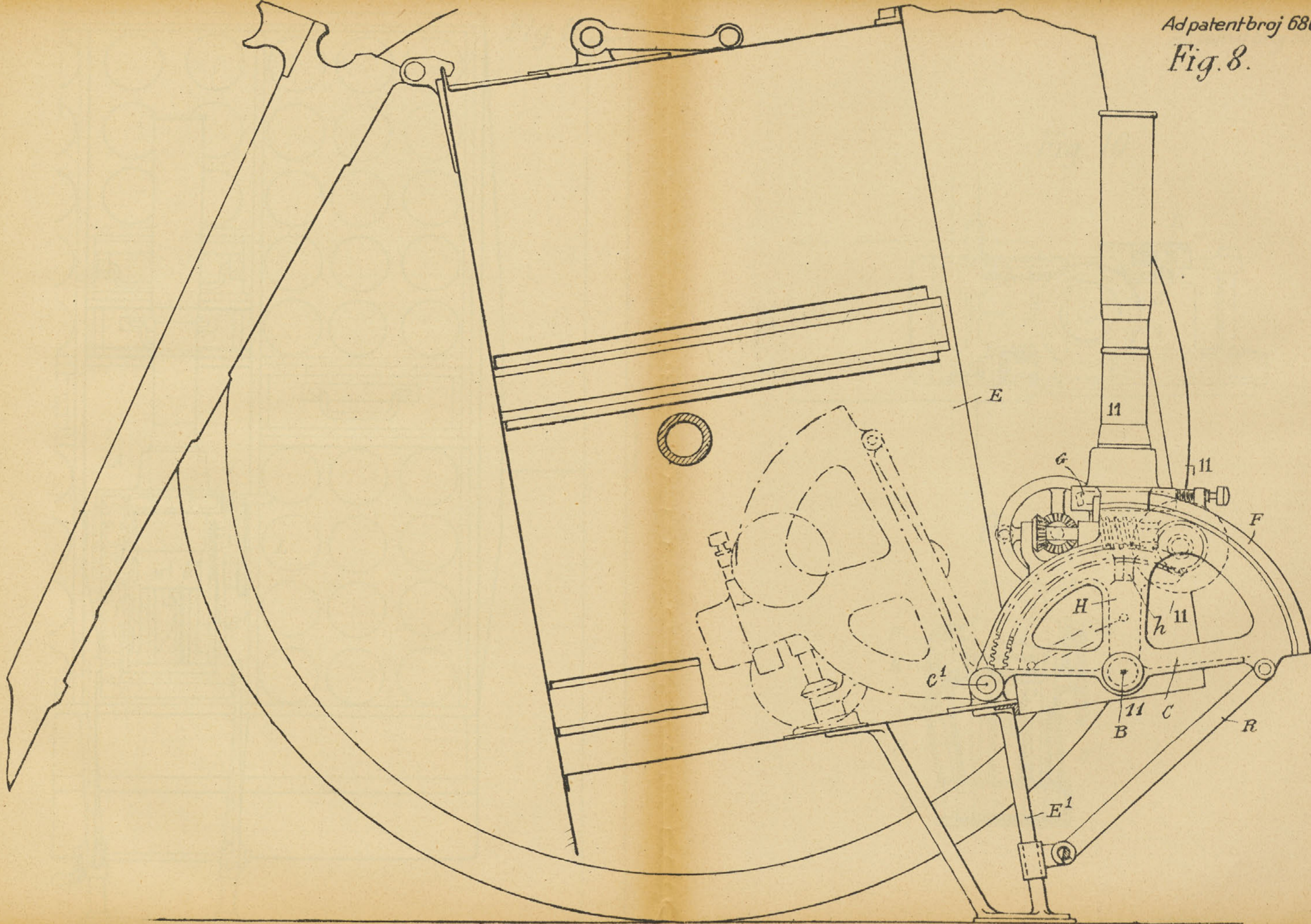

Fig. 9.

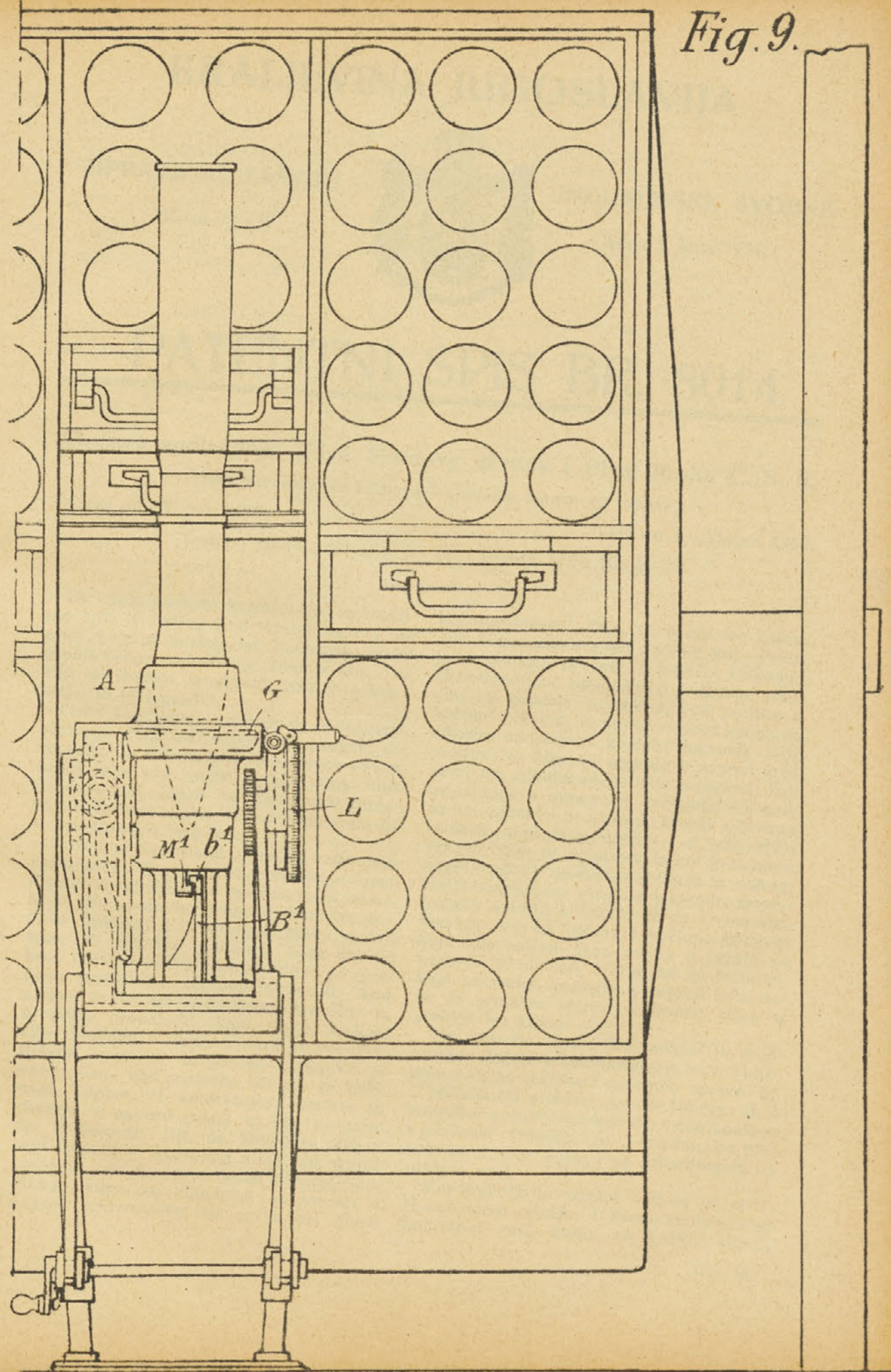

Fig. 10.

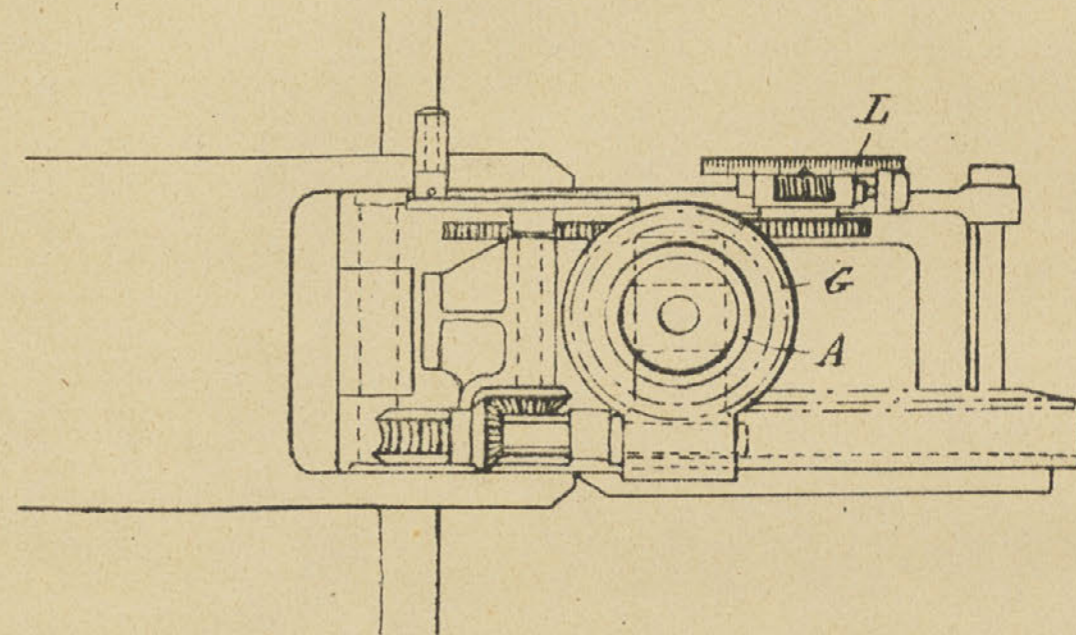
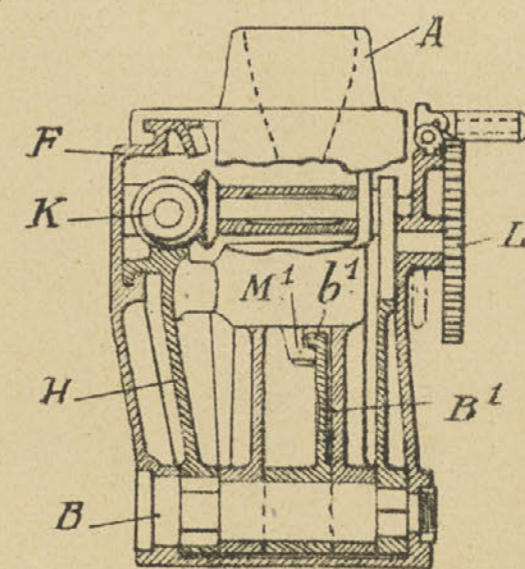

Fig. 11.

2358

Fig. 11

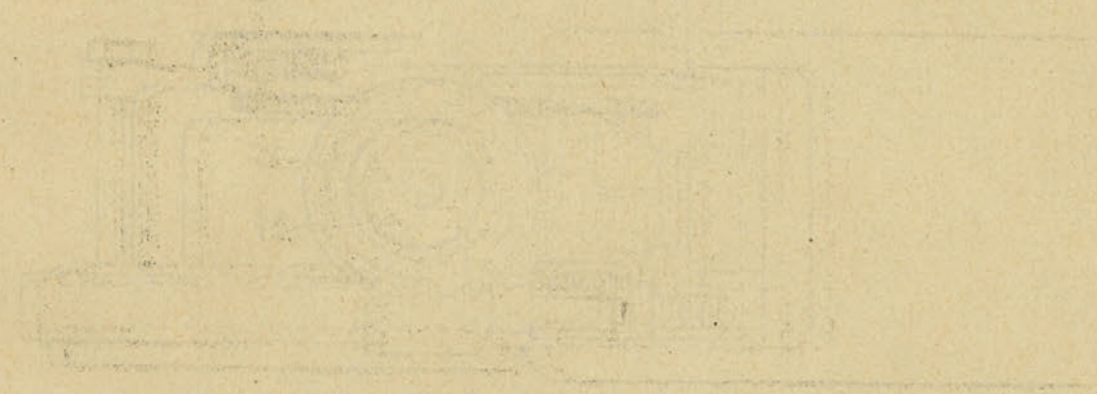

Fig. 12

Fig. 13

